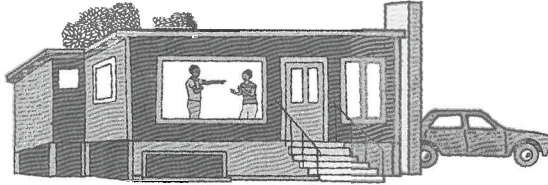

BÀI HỌC 10

NHỮNG LÚC CÓ RÁC RỐI NHỎ NHỎ

CÂU GỐC: “Vì bằng anh em đương cơn giận, thì chớ phạm tội; chớ căm giận cho đến khi mặt trời lặn, và đừng cho ma quỷ nhờn dịp” (Ê-phê-sô 4:26, 27).

KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: Ma-thi-ơ 7:5; Ê-phê-sô 1:7; Phi-líp 2:4-8; Ê-phê-sô 4:26, 27; Gia-cơ 1:19, 20; Cô-lô-se 3:19; Ma-thi-ơ 7:12.

Ngay cả trong một gia đình hạnh phúc nhất cũng có những lúc có sự rối rắm thiếu hòa khí. Đó chỉ là chuyện thường tình trong thế giới bất toàn chúng ta đang sống. Có những chuyện thật đơn giản, chẳng hạn như đến phiên ai phải đem thùng rác ra, hay là đứa con vị thành niên của bạn đã làm xong hết bài học của nó chưa, hay là các con bạn đã làm trọn phần việc nhà của chúng hay không. Những việc nhỏ nhặt nhưng chúng có thể làm gián đoạn nếp sống gia đình. Hay bà mẹ chồng khó khăn chỉ bắt bẻ và mang sự buồn phiền cho người con dâu; hay người cha có vấn đề tâm trí và luôn luôn hằn học và hà hiếp các con của mình; hay đứa con trai bỏ đi tất cả sự dạy dỗ của cha mẹ và không muốn đi theo đường lối Chúa và sống một nếp sống thác loạn; hoặc đứa con gái mắc vào sự nghiện ngập ma túy.

Trong Tân Ước là những lời khuyên răn không ngừng rằng chúng ta phải yêu thương lẫn nhau (Giăng 13:34, Rô-ma 12:10), và sống hòa thuận với mọi người (Rô-ma 15:5, Hê-bơ-rơ 12:14), chúng ta phải nhẫn nại, tử tế, và nhân từ với nhau (1 Cô-rinh-tô 13:4), và phải xem người khác như mình (Phi-líp 2:3), và phải gánh đỡ gánh nặng cho nhau (Ê-phê-sô 4:2). Dĩ nhiên mọi lời khuyên dạy thì dễ nói hơn làm, ngay đến cả đối với người thân trong gia đình. Trong bài học tuần này chúng ta sẽ học những cách làm dịu nhẹ đi những sự bức dọc khi đối diện với những rắc rối nhỏ trong gia đình.

1. BẤT HÒA

Đọc Ma-thi-ơ 7:5 và Châm ngôn 19:11. Hai nguyên tắc quan trọng nào giúp chúng ta tránh được những sự bất hòa với người khác?

Tác giả của Châm ngôn có một sự quan sát thật tỏ tường: “Khởi đầu tranh cạnh, ấy như người ta mở đường nước chảy; Vậy, khá thôi cãi lầy trước khi đánh lộn” (Châm ngôn 17:14). Một sự xung đột một khi đã để nó nảy mầm, sẽ rất khó mà ngưng nó được. Theo lời dạy trong Rô-ma 14:19, chúng ta có thể tránh sự bất hòa bằng cách làm hai điều sau đây: điều tạo nên hòa bình, và điều mà ta có thể làm cho người khác. Các nguyên tắc này còn quan trọng biết bao cho sự hòa thuận trong gia đình?

Đôi khi, bạn có thể làm dịu người kia khi bạn nhận phần trách nhiệm của mình trong việc gây ra sự xung đột. Hãy bước lui một bước và tự nghĩ nó có đáng cho bạn phải gây gỗ tranh đấu hay không. Lời Châm ngôn nói, “Người khôn ngoan trí thức thường hay chậm giận, người ấy lấy làm vinh hạnh bỏ qua lầm lỗi của người ta” (Châm ngôn 19:11). Đồng thời hãy nghĩ lại, thắng hơn trong cuộc xung đột nhỏ nảy thì, ba ngày nữa, vấn đề nảy có còn thật sự là quan trọng hay không. Hay hơn nữa, ảnh hưởng bạn thắng hay thua trong việc nảy thì năm hay mười năm nữa, nó có nghĩa lý gì chẳng? Bao nhiêu cuộc hôn nhân, chẳng hạn, phải đi qua những tháng ngày khó khăn chỉ vì những chuyện gây bất hòa chẳng đáng vào đâu?

Thay vì để cho sự bức dọc, xung đột kéo dài ngày nảy sang ngày kia, và lòng người nào cũng hậm hực, tại sao không ngồi xuống nói chuyện thẳng với người ấy – đó có thể là người phối ngẫu, con mình, người bạn của mình, hay là người bạn cùng sở – bàn luận trực tiếp vào vấn đề gây bất hòa. Sự xung đột càng trở nên tệ hại hơn khi vấn đề chính gây cuộc xung đột bị lọt mất giữa những lời hằn học; thêm vào đó những bức dọc của quá khứ được mang ra nhắc lại (điều nảy thật nguy hiểm, nhất là trong hôn nhân). Một cách để có một cuộc bàn luận bình tĩnh và dịu dàng thì phải bắt đầu nó bằng lời cam đoan về mối tương quan với nhau. Hãy nói cho người kia biết là bạn quan tâm sâu sắc về họ và về mối quan hệ của bạn. Một khi bạn đã tuyên bố những cảm xúc tích cực của mình, bạn có thể chuyển sang bàn luận về cái vấn đề cần bàn; tuy nhiên, hãy cẩn thận không sử dụng chữ “nhưng mà”. Khi mở đầu nói những lời ân cần tích cực và sau đó thêm chữ “nhưng” sẽ phủ nhận những gì bạn vừa nói. Khi bạn chia sẻ cảm xúc của mình, hãy lắng nghe quan điểm của người khác, suy nghĩ về những gì họ đã nói và sau đó mới đề nghị giải pháp thuận lợi cho mọi người trong cuộc (Phi-líp 2:4, 5).

Hãy nghĩ lại những chuyện gây mất hòa khí và bây giờ bạn thấy nó chẳng đáng và thật vô nghĩa. Bạn học được gì qua những kinh nghiệm này, mà hy vọng, cho chính bạn, có thể giúp để tránh những sự việc tương tự lại xảy ra nữa?

2. VÀI NGUYÊN TẮC CHO HÔN NHÂN

Hôn nhân, cũng giống như Ngày Sa-bát, là một món quà mà Thượng Đế ban cho nhân loại từ lúc ban đầu nơi Vườn Ê-đen. Là tín đồ Cơ Đốc Phục Lâm, chúng ta biết kẻ thù của linh hồn chúng ta đã làm gì – và nó vẫn còn tiếp tục làm, với Ngày Sa-bát và với hôn nhân. Ngay đến cả một cuộc hôn nhân tốt đẹp nhất, cũng có những lúc, gặp những sự bực dọc hay bất hòa.

Dưới đây là một vài nguyên tắc có thể giúp cho các cặp vợ chồng giải quyết được sự bất hòa.

Đọc Ê-phê-sô 1:7. Nguyên tắc tối quan trọng nào được nhắc đến mà phải là một phần của bất cứ một cuộc hôn nhân nào?

Bạn phải học để biết tha thứ, nhất là những khi mà người phối ngẫu của bạn thật chẳng xứng đáng để nhận sự tha thứ. Ai cũng có thể tha thứ những người xứng đáng được tha thứ. Nhưng như vậy thì đâu có phải là tha thứ. Sự tha thứ thật là tha thứ cho những ai không đáng được tha thứ, y như cách mà Đức Chúa Trời đã tha thứ cho chúng ta qua Đấng Giê-su Cứu Thế. Chúng ta cũng phải giống như Ngài. Bằng không thì cuộc hôn nhân của chúng ta nếu sống sót, sẽ chẳng khác nào ngục tù.

Đọc Rô-ma 3:23. Một nguyên tắc thật quan trọng nào được tìm thấy ở đây?

Người ta thường nghĩ họ đã lập gia đình với một người hoàn toàn. Trên thực tế, bạn phải chấp nhận rằng bạn đã lập gia đình với một phạm nhân, với một con người bất toàn và đã bị sút mẻ phần nào trong tình cảm, thể chất, và tâm linh. Hãy chấp nhận điều này và chấp nhận những sự bất toàn của người phối ngẫu của mình. Cầu nguyện mỗi ngày cho người vợ hay chồng của mình. Bạn sẽ phải sống chung với các bản tính hay những sự không toàn vẹn ấy, nhưng đừng quá chú trọng đến các điều ấy bằng không chúng sẽ làm mục rữa tâm trí và thái độ của bạn. Đức Chúa Trời là Đấng Hoàn Thiện, qua Đấng Cơ Đốc, Ngài đã chấp nhận chúng ta dầu chúng ta chẳng ra gì. Bởi thế, chúng ta là những kẻ không hoàn thiện, cũng hãy đối xử tương tự với người bạn đời của mình.

Đọc Phi-líp 2:4-8. Nguyên tắc quan trọng nào đã được đề ra ở đây? Chúng ta có thể áp dụng nó, không những trong hôn nhân, mà trong cả mọi mối tương quan có trắc trở khác?

3. GIẬN DỮ TRONG SỰ XUNG ĐỘT

Ai cũng có lần tức tối và giận dữ. Sự giận dữ còn nguy hại hơn nữa nếu người gây sự tức tối lại là một thành viên trong gia đình mình. Cũng như sự không tha thứ, sự nóng giận có thể trở thành độc dược để mang đau đớn và khổ sở vô cùng tận trong gia đình và trong mọi mối tương quan.

Đọc Ê-phê-sô 4:26, 27 và Truyền đạo 7:9. Làm thế nào để chúng ta phân biệt được sự tức giận là một phản ứng tình cảm và sự tức giận là một tội lỗi? Khác nhau thế nào?

Trong Gia-cơ 1:19, 20, ông Gia-cơ đã dạy chúng ta phải làm gì trong mọi khi, nhưng nhất là với người trong gia đình khi hành động, thái độ và lời nói của họ làm chúng ta tức tối?

Nếu bạn tức tối về một điều gì, đừng để nó đi theo ám ảnh mình như một đám mây đen phủ lấp đời mình, mà hãy làm điều ấy thành một sự hữu ích. Hãy cầu nguyện cho những người làm tổn thương hay ức hiếp mình, tha thứ cho họ và để mình trở thành một ân phước cho họ. Thật sự không dễ làm điều ấy, nhưng cố gắng thực hiện từng bước nhỏ, và phải hết lòng trì chí và không bỏ cuộc, thì Đức Chúa Trời sẽ làm mọi phần còn lại.

Đôi khi cội rễ của sự tức tối và giận dữ đến từ sự dưỡng dục mà mỗi người đã được nuôi dưỡng từ tuổi ấu thơ. Người nóng hung hăng thường đến từ những gia đình nóng nảy hay gây gỗ, và đứa trẻ học theo cách xử sự của những người trong gia đình. Có khi sự tức tối nóng giận đến từ những đòi hỏi không được thỏa nguyện hay đến từ tánh ganh tị, ghen tương, như trong trường hợp của Ca-in, để rồi đưa đến hành động giết người.

Bạn có thể có lý do chánh đáng phải tức giận, nhưng đừng dùng đó để bào chữa cho sự tức tối giận dữ hoài. Đừng che giấu và không chấp nhận sự giận dữ của mình hay tìm lý do bào chữa cho nó. Nhưng hãy cầu nguyện cùng Chúa xin Ngài giúp bạn đối đầu với sự tức giận của mình một cách chánh đáng. Sứ đồ Phao-lô đã khuyên: “Đừng để điều ác thắng mình, nhưng hãy lấy điều thiện thắng điều ác” (Rô-ma 12:21).

Chúng ta ai cũng gặp những điều làm chúng ta tức tối và giận dữ, đến độ làm nhói tim gan mình. Và, có những trường hợp, chúng ta có thể hợp lý cho sự giận dữ đó. Nhưng câu hỏi là, Làm thế nào, nhờ nơi quyền năng của Chúa, chúng ta không để cho sự giận dữ đó làm mọi người quanh mình cũng bị ảnh hưởng?

4. XUNG ĐỘT, LẠM DỤNG, QUYỀN HÀNH, VÀ ĐIỀU KHIỂN

Đôi khi những sự xung đột, bất hòa và giận tức chưa được giải quyết có thể phát triển thành một động lực rất tiêu cực, phá hoại, thậm chí thành một mối quan hệ đầy ức hiếp và lạm dụng. Sự lạm dụng và ức hiếp có thể ở dưới các hình thức như trong lời nói, qua tình cảm, bằng tâm lý, hay trong tình dục, v. v. . . Nhưng bất cứ loại hình thức áp chế hay lạm dụng nào đều là trái với nguyên tắc chính của nước Đức Chúa Trời: tình yêu vô vụ lợi.

Những sự dạy dỗ quan trọng nào về các mối tương giao chúng ta có thể tìm thấy trong 1 Giăng 4:7, 8 và Cô-lô-se 3:19?

“Hỡi người làm chồng hãy yêu thương vợ mình và chớ đối xử cay nghiệt với nàng” (Cô-lô-se 3:19). Chữ “*cay nghiệt*” trong văn bản tiếng Hy Lạp nói về sự giận dữ hoặc cay đắng đối với người phối ngẫu, gây đau đớn, hằn học, và bày tỏ sự căm thù đối với người khác. Ông Phao-lô nói rõ ràng rằng vợ hay chồng không được đối đãi với nhau bằng sự hằn học và bạo lực. Áp đảo hay lạm dụng tình cảm, tình dục, và thể xác là hành động không chấp nhận được của một người chồng hay bạn trai Cơ Đốc nhân. Phao-lô cũng nói tỏ tường rằng tình yêu thương phải kiên nhẫn và nhân từ, và tình yêu không có sự cạnh tranh ghen tức, không khoe khoang, không đầy tự phụ kiêu hãnh, không cư xử hỗn ấu, không tìm tư lợi, không nóng giận, không bắt lỗi, không vui về việc bất chính, nhưng vui về sự chân thật. Tình yêu dung thứ tất cả, tin tưởng tất cả, hy vọng tất cả, chịu đựng tất cả. Trong tất cả những sự định nghĩa tình yêu, chúng ta không thấy có một điều nào cho phép hay chấp nhận sự áp đảo hay lạm dụng trong bất cứ dạng thức nào.

Một tương giao khỏe mạnh phải là một mối liên hệ mà cả hai người trong cuộc đều cảm thấy được bảo vệ và an toàn, mà trong ấy, sự nóng giận phải được kiềm chế đúng cách, và luôn luôn cả hai người đều cảm nhận rằng phục vụ lẫn nhau là điều đương nhiên. Thường khi nạn nhân của các mối liên hệ có sự áp đảo, lại là người có mặc cảm tội lỗi nghĩ rằng lỗi tại mình, có thể mình đáng bị hành hạ hay bị đánh đập và lạm dụng. Những kẻ ức hiếp và bạo hành người khác thường là những người có tính áp chế bắt người khác phải theo ý mình và họ rất khôn khéo trong việc làm nạn nhân của họ cảm thấy phải chịu trách nhiệm khi bị hà hiếp và lạm dụng. Sự thật rằng không một ai “đáng” bị bạo hành hay ức hiếp bởi người khác cả. Chỉ có kẻ hà hiếp mới là kẻ phải chịu trách nhiệm hành động của họ. Tin mừng cho chúng ta là chính Kinh Thánh đã nói rõ quan điểm ấy và cũng mang những lời an ủi chứ không buộc tội những nạn nhân bị ức hiếp. Có những trường hợp sự bạo hành cần phải được thông báo cho chính quyền hay nhờ người bên ngoài can thiệp.

Rất đáng tiếc là có những văn hóa không xem việc bạo hành hay ức hiếp phụ nữ là sai. Tại sao, là Cơ Đốc nhân, chúng ta không được xử sự như vậy cho dù là văn hóa của mình cho phép?

5. THA THỨ VÀ GIẢI HÒA

“Vậy trong mọi sự, hễ điều chi các ngươi muốn người ta làm cho mình, hãy làm điều ấy cho họ, vì đó là Luật Pháp và Các Tiên Tri.” (Ma-thi-ơ 7:12) Hãy nghĩ đến kinh nghiệm của bản thân mình, trong vòng gia đình mình hay với người không thân thích, mà những lúc bạn phải áp dụng nguyên tắc này?

Tác giả của sách Hê-bơ-rơ khuyên, “Hãy tìm cầu cuộc sống hòa bình với mọi người và sự thánh hóa, vì nếu không được thánh hóa, không ai sẽ thấy Chúa.” (Hê-bơ-rơ 12:14). Cho dầu có những lúc chúng ta đã làm đủ mọi điều cần thiết, có người vẫn tiếp tục muốn làm hại chúng ta và họ vẫn không lắng nghe và thay đổi. Có thể có người sẽ nói lời xin lỗi, nhưng cũng có những người cương quyết không nhận lỗi. Nhưng dầu thế nào, vì phúc lợi cho chính chúng ta, nhất là với người trong gia đình, thì chúng ta nên bắt đầu sự tha thứ như lời Kinh Thánh.

Thật sự, tha thứ là một phần quan yếu để giải quyết những sự bất hòa, nhất là với người thân yêu trong gia đình. Khi một người đã phạm tội cùng chúng ta, kẻ thù của Đức Chúa Trời sẽ vui mừng đặt một hòn đá lớn ngăn chặn không để chúng ta yêu thương được người ấy như cách Chúa đã yêu chúng ta. Tha thứ là sự chọn lựa giúp chúng ta đi qua cái ngăn chặn ấy.

“Chúng ta được tha thứ không bởi vì chúng ta đã tha thứ, nhưng như cách chúng ta tha thứ. Nền móng của mọi sự tha thứ được tìm thấy trong tình yêu không đòi hỏi của Đức Chúa Trời, nhưng bởi thái độ chúng ta đối với người khác, chúng ta đã làm sự yêu thương của Chúa thành của chúng ta. Đấng Cơ Đốc đã phán, “Vì các ngươi xét đoán người ta thế nào, các ngươi sẽ bị xét đoán lại thế ấy; các ngươi lường cho người ta mức nào, các ngươi sẽ bị lường lại mức ấy” (Ma-thi-ơ 7:2). – Ellen G. White, *Christ’s Object Lessons*, trang 251.

Đồng thời, khi chúng ta là người có lỗi, chúng ta cần phải hàn gắn mối liên hệ đã rạn nứt, với người kia. Nghĩa là bạn phải tìm đến người kia và nói với họ rằng bạn ân hận cho những gì mình đã làm, và xin họ tha thứ cho mình. Đó là lời Đức Chúa Giê-su đã phán, “Ấy vậy, nếu khi nào người đem dâng của lễ nơi bàn thờ, mà nhớ lại anh em có điều gì nghịch cùng mình, thì hãy để của lễ trước bàn thờ, trở về giảng hòa với anh em trước đã; rồi hãy đến dâng của lễ (cho Chúa)” (Ma-thi-ơ 5:23, 24). Nếu có ai đã làm tổn thương chúng ta nay xin lỗi và yêu cầu sự tha thứ thì đó là một điều tuyệt diệu. Tương tự như thế, chúng ta cũng hành động như vậy khi mình làm tổn thương người khác.

Làm thế nào khi suy nghĩ về tất cả những gì bạn cần được tha thứ sẽ giúp bạn học cách tha thứ cho người khác?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC:

“Rất thường trong gia đình khi quản trị con cái, các phụ huynh không thống nhất với nhau. Người cha, vì ít gần gũi và dành nhiều thì giờ với con mình, không biết gì về tính cách và tính khí của chúng, nên thường khắc nghiệt và nghiêm khắc. Ông ta không kiểm soát được tính khí của mình, và sửa trị con cái trong lúc mình đang nóng giận. Đứa trẻ biết điều này, nên thay vì bị khuất phục bởi sự sửa trị, các hình phạt càng làm nó thêm tức giận. Người mẹ thì khi đứa trẻ phạm lỗi, có khi không nói gì như thể là cho phép những hành vi sai trái; có lúc lại trừng phạt nghiêm khắc. Các con trẻ sẽ không biết điều gì sẽ xảy đến, và từ đó càng vi phạm nhiều hơn vì nó muốn biết giới hạn của sự trừng trị, và chúng bị cám dỗ để xem mình có thể vượt quá bao xa với sự trừng phạt. Như vậy là cha mẹ đã gieo mầm cho những hoa và trái ác.” – Ellen G. White, *The Adventist Home*, trang 314, 315.

“Gia đình phải là trung tâm của tình cảm tinh khiết và được nâng cao nhất. Bình yên, hòa thuận, tình cảm và hạnh phúc cần được trân trọng mỗi ngày, cho đến khi những điều quý giá này tồn tại trong trái tim của những thành viên trong gia đình. Cây tình yêu phải được nuôi dưỡng cẩn thận, nếu không nó sẽ chết. Mỗi nguyên tắc tốt phải được trân quý nếu chúng ta muốn nó phát triển mạnh trong tâm hồn. Sa-tan gieo vào lòng người sự ganh tị, ghen tương, lòng quý lụy theo những điều ác, nói những lời ác nghiệt, thiếu kiên nhẫn, thành kiến, ích kỷ, thêm muốn, và phù phiếm, tất cả những sự ấy phải bị nhổ bỏ. Nếu những điều xấu xa này cứ còn giữ lại trong linh hồn, chúng sẽ sinh những hoa trái ác mà làm nhiều người sẽ bị ô uế. Ôi, có bao nhiêu người trồng những cây độc giết chết những trái quý giá của tình yêu và làm ô uế tâm hồn!” – trang 195, 196.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Đọc các lời sau đây được trích từ một bài báo nói về hôn nhân. “Vi chúng ta không có thầy tế lễ thượng phẩm chẳng có thể cảm thương sự yếu đuối chúng ta, bèn có một thầy tế lễ bị thử thách trong mọi việc cũng như chúng ta, song chẳng phạm tội” (Hê-bơ-rơ 4:15). Như Đấng Cơ Đốc đã đặt chính Ngài vào hoàn cảnh của chúng ta, để Ngài hiểu được những gì con người phải đối diện, chúng ta cũng phải đối với người bạn đời mình như thế. Hãy cố gắng nhìn vào mọi sự bằng đôi mắt của người kia thay vì chỉ bằng cặp mắt của chính mình. Hãy nghĩ họ sẽ nghĩ gì và làm gì nếu họ đứng trong vị thế của bạn, và những điều ấy ảnh hưởng gì trong đời họ. Nguyên tắc này có thể giúp nhiều trong việc giảm bớt các tình huống khó khăn. Bằng cách nào chúng ta có thể áp dụng nguyên tắc này cho tất cả các lĩnh vực mà có thể có sự xung đột với những người khác?
2. Trong lớp học, mỗi người hãy trả lời câu hỏi, “Sự giận dữ có phải luôn là một cái tội hay không?” Hãy giải thích câu trả lời của bạn.